

Nr.: GAT-045
Útgáfa: 08
Dags.: 30.08 2011
Höfundur: HRS
Samþykkt:SHJ
Síða 1 af 4

Verkmenntaskólinn á Akureyri

RAF 564
Kennsluáætlun Vorönn 2015

Kennari	Vilhjálmur Kristjánsson	Sk.st.	VIL
----------------	-------------------------	---------------	-----

Áfangalýsing: Í þessum áfanga kynnast nemendur þeim þáttum sem lýtur að uppbyggingu og virkni rafvélua, umhirðu þeirra og bilanagreiningu. Nemendur fá þjálfun í keyrslu samfasavéla, bæði sem sjálfstæðs rafala og í samkeyrslu og þjálfun í tengingum og keyrslu rafmótora og notkun mismunandi hraðastýriaðferða.

Markmið: Að Nemandi þekki algengustu gerðir rafvélua, uppbyggingu þeirra og virkni og við hvaða aðstæður þær eru notaðar, kunni skila á algengustu orsökum rafmagnsbilana í rafvélum, geti ákveðið hvaða mælitækni nota má í hverju tilviki fyrir sig til bilanagreiningar og geti útskýrt orsakir bilunar og aðgerðir til að gera við bilunina. Nemandi þekki aðferðir við hraðastýringar rafvélua, á hverju þær byggjast og geti útskýrt kosti þeirra, galla og eða takmarkanir, þekki týristorastýringu fyrir jafnstraumsmótora þekki tíðni- og/eða vektorbreyta fyrir riðstraumsmótora þekki af hverju mismunandi gerð fasviks álagsins gerir ólíkar kröfur til segulmögnunar og skilji mismunandi hlutverk spennustillis og gangráðs. Nemendur þekki skilyrði samfösunar, muninn á samfösun og samkeyrslu og jöfnun raun- og launálags milli rafala í samkeyrslu. Nemandi geti gert grein fyrir og útskýrt uppbyggingu og vinnumáta helstu gerða rafvélua sé fær um að greina bilanir í rafvélum, geti tengt og keyrt rafmótora með mismunandi hraðastýringum. Nemandinn geti valið viðeigandi hraðastýribúnað m.t.t. viðfangsefnis sem og sé fær um að framkvæma helstu mælingar sem tengjast rafmótorum og hraðabreytum, geti framkvæmt samfösun rafala.

Námsgögn	Námsgögn (nafn bókar og nánari lýsing á gögnum)
Bækur	Rafmagnsfræði 2. hluti fyrir framhaldsskóla (EGG og EHÁ, Vélskólaútgáfa) 1998 eldri útgáfur í samráði við kennara Riðstraumsmótarar kennslubók. (Rafbók) fæst á skrifstofu. Síðan rafbók.is er mikið notuð í þessum áfanga. Nemendur hafa kost á gjaldfríum aðgangi að efni sem þar er hýst.
Internetið	Ýmsar nýtsamar upplýsingar frá framleiðendum rafbúnaðar. Værd at vide om Frekvensomformere (Danfoss) til sem pdf skjal. Gögn á netinu og á Moodle. http://www.abb.com/product/us/9aac133417.aspx Jafnstraumsmótarar RRV 103 Kennslubók http://rafbok.is/index.php?option=com_content&view=article&id=31&Itemid=14

Nr.: GAT-045
Útgáfa: 08
Dags.: 30.08.2011
Höfundur: HRS
Samþykkt:SHJ
Síða 2 af 4

Verkmenntaskólinn á Akureyri

**RAF 564
Kennsluáætlun Vorönn 2015**

Verklegar æfingar	Verklýsingar frá kennara
Annað (t.d. ítarefni)	Ýmis gögn frá framleiðendum rafbúnaðar. Samorka

Áætlun um yfirferð:

Vikunúmer	Viðfangsefni
2	Kennsluáætlun dreift á nemendur. Kennslunni er skipt upp í þrennt í vikunni. Tvisvar sinnum tvær stundir, og einu sinni fjórar kennslustundir. Verklegt er tímanum á þriðjudeginum. Ætlast er til að nemendur nýti vel tíma sinn í þessum tíum og vinnufriður sé í kennslustofum.
2-3	Nemendur fá í hendur Verkefni 1 (mótorar) Um gerð verkefna í áfanganum er vísað til viðtekinna vinnubragða um slík rit. Nemendur skulu vinna að verklegum æfingum tveir saman en úrlausnum verkefna eftirmála, skýrslur og þ.h. skulu nemendur skila sem einstaklingsverkefni. Verkefnið kynnt og rætt. Farið yfir helstu gerðir móta og Rafala.
4	Fjallað um algengustu gerðir rafvélá, uppbyggingu þeirra og virkni og við hvaða aðstæður þær eru notaðar.
5	Fjallað um algengustu gerðir rafvélá, uppbyggingu þeirra og virkni og við hvaða aðstæður þær eru notaðar. Umhirða rafvélá gerðir af legum og þ.h. Nemendur skoði http://www.skf.com/portal/skf/home
6	Fjallað um algengustu orsakir rafmagnsbilana í rafvélum, hvaða mælitækni nota má í hverju tilviki fyrir sig til bilanagreiningar. Nemendum fá verkefni nr.2 Keyrsla rafala. Verkefnið kynnt

Nr.: GAT-045
Útgáfa: 08
Dags.: 30.08.2011
Höfundur: HRS
Samþykkt:SHJ
Síða 3 af 4

Verkmenntaskólinn á Akureyri

RAF 564
Kennsluáætlun Vorönn 2015

7	<p>Skoðuð skilyrði samfösunar, muninn á samfösun og samkeyrslu jöfnun raun- og launálags milli rafala í samkeyrslu.</p> <p>Nemendur gera grein fyrir stöðu verkefnis númer 1. <u>Mikilvægt er að nemendur nýti sér þennan kost.</u></p>
8	Fjallað um hvernig mismunandi fasvik álagsins gerir ólíkar kröfur til segulmögnunar einnig fjallað um mismunandi hlutverk spennustillis og gangráðs.
9	<p>Hugtökin undirsegulmögnun og yfirsegulmögnun rafala og hvaða áhrif slíkt hefur á keyrslu rafala á neti</p> <p>Nemendur gera grein fyrir stöðu verkefnis númer 2.</p> <p>Nemendur geri grein fyrir stöðu verkefnis 2</p>
10	Fjallað um hvernig mismunandi fasvik álagsins gerir ólíkar kröfur til segulmögnunar fjallað um mismunandi hlutverk spennustillis og gangráðs
11	Kynntar helstu helstu mælingar sem tengjast rafmótum og hraðabreytum. Skil á verkefni 1 samkeyrsla 16. mars.
12	Fjallað um hraðastýringu rafmótora. Verkefna vinna Skoðaðar teikningar og þ.h af rafspilkerfis í togara. Skil á verkefni númer 2 Mótorar. 30 mars.
13	Uppbygging tíðníbreytis. Fjallað um aðferðir til að hraðastýra mótorum. Páskafrí
14	Páskafrí
15	Páskafrí Fjallað um álag á mótor og hvernig það er flokkað þannig að nemendur séu færir um að geta valið viðeigandi hraðastýribúnað m.t.t. Viðfangsefnis. Kynnt notkun jafnstraumsmótora í spilkerfum íslenskra fiskiskipa
16	Uppsetning og frágangur á tíðníbreytum. Vektorastýringar/ kynnt týristorastýring fyrir jafnstraumsmótor Próf

Nr.: GAT-045
Útgáfa: 08
Dags.: 30.08.2011
Höfundur: HRS
Samþykkt:SHJ
Síða 4 af 4

Verkmenntaskólinn á Akureyri

**RAF 564
Kennsluáætlun Vorönn 2015**

17	Vektorastýringar/ kynnt týristorastýring fyrir jafnstraumsmótor
18	Þriðjudaginn 28 apríl. Skil til nemenda.

Verkefni:

Annað	Lýsing
Skoðun	1. Vettvangsferð skoðað Rafmagnsspílkerfi í skipi 2. Heimsótt rafvélaverkstæði.
Hópvinna	Úrvinnsla skoðunarferða og verkefni tengd þeim.

Námsmat og vægi námsþátta:

Námsmat	Lýsing	Vægi til einkunnar
	<p>Verkefnin eru:</p> <p>Verkefni 1 mótorar 60%</p> <p>Verkefni 2 Keyrla rafala 25%</p> <p>Próf í viku 17 hraðastýringar jafnstraums kerfi 15%</p> <p>Athugið að ef nemandi skilar verkefni of seint þá dregst frá einkunn viðkomandi verkefnis, 1 fyrir fyrsta sólarhringinn og síðan 1 fyrir hverja viku. Nemendur burfa að skila báðum verkefnum og burfa að breyta próf í v.17 til að fá gefna einkunn fyrir áfangann</p>	100%

Dagsetning:

17.8.2014.

Undirritun kennara

5. 2014.

Oskars Ingibjörns

Undirritun brautarstj., fagstj eða staðgengils